

Vyjádření vedoucího doktorské práce

Mgr. Daniel Feranc: Heřman Josef Tyl

Mgr. Daniel Feranc přistoupil k přípravě práce velmi zodpovědně. V první fázi provedl podrobnou kritickou heuristiku v domácích i zahraničních archivech, což nebylo jednoduché vzhledem k tomu, že Tyl prožil část života v koncentračním táboře. Studium v zahraničních archivech bylo Mgr. D. Ferancovi umožněno i díky podpoře Grantové agentury Univerzity Karlovy. Oceňuji také publikační činnost D. Ferance a jeho účast na odborných sympoziích. Předložená práce má logickou strukturu. Autor pro vylíčení osobnosti Heřmana Tyla zvolil metodu biografickou a sleduje osudy jmenovaného v celém úseku jeho života. Vedle pramenů písemných využil také metodologie tzv. Orální historie a cíleně se zaměřil na osobnosti, které se s Heřmanem Tylem setkaly. Zde tak trochu postrádám teoretické postuláty této metody, důležité z hlediska objektivizace takového přístupu. Metody Feranc užívá spíše živelně. Na pozadí životního příběhu Heřmana Tyla můžeme sledovat osudy katolické církve v Čechách od 30. let 20. století až do let sedmdesátých. Tylův život podstatně ovlivnily obě totality: nacistická a komunistická. V obou případech byl Tyl uvězněn a šlo mu o život. Velmi zajímavé jsou pasáže pojednávající o národnostních poměrech v tepelském klášteře těsně před Druhou světovou válkou a také reakce vyšších řádových po jejím skončení na odsun německých premonstrátů a na nové formování komunity v Teplé. Neméně zajímavé je i vylíčení Tylových osudů po nástupu komunistů, kteří do Tyla co by „koncentráčníka“, který se s řadou komunistů znal právě z koncentračního tábora, vkládali určité naděje. Tyl přes určité sympatie k sociálnímu programu nového režimu odmítl státem řízenou Katolickou akci a zůstal i přes problémy s vyššími řádovými představenými, věrným synem papežského stolce, což ho logicky přivedlo do komunistického kriminálu. Nabízí se zde zajímavá paralela mezi životními osudy královéhradeckého biskupa Mořice Pýchy, jak je se syrovou otevřeností a kritičností nedávno nastínil doc. Petráček. Je škoda, že takováto srovnání Feranc ve své práci neučinil, ale to je pouze marginální připomínka k jeho práci.

Jsem přesvědčen, že doktorand Mgr. Daniel Feranc prokázal schopnost kritické historické práce a jeho disertace je dobrým příspěvkem k poznání osudů katolické církve v Čechách v kritických letech nacistické a komunistické totality. Předloženou práci vřele doporučuji k obhájení.

V Praze, dne 30.5.2012

Prof. PhDr. Ing. Jan Royt, Ph.D.